

operadagen rotterdam

Geadviseerd subsidiebedrag: € 300.000

Gevraagd subsidiebedrag: € 350.000

Subsidie in Cultuurplan 2017-2020: € 278.500

Discipline: **Muziek (klassiek/opera/hedendaags)**

Samenvatting van het advies

Beoordeling van de aanvraag

Operadagen Rotterdam (ODR) zoekt de grenzen van het genre op en wil het daarbinnen vernieuwen. Daar slaagt het festival uitstekend in en over de gehele linie zijn de producties origineel. Soms neemt het daarin een risico, maar dat is inherent aan dit festival. De Raad waardeert het dat ODR zich snel wist in te bedden in de stad en met een sterke marketingstrategie meer en divers publiek bereik.

Geadviseerd subsidiebedrag

Operadagen Rotterdam vraagt een verhoging van de huidige subsidie om inclusie, innovatie en interconnectiviteit optimaal vorm te geven en bij het Fonds Podiumkunsten een zelfde investering te kunnen realiseren. De Raad heeft grote waardering voor de slagkracht en innovatieve kracht van het festival, maar vindt dat een deel van de investering voor de drie speerpunten uit eigen middelen moet komen. Daarom adviseert de Raad de aanvraag te honoreren met een subsidie van € 300.000.

Samenvatting van de aanvraag geschreven door de instelling PROFIEL

Internationale Operadagen Rotterdam heeft wereldwijd een unieke voorbeeldfunctie als plek waar gewaagde en vernieuwende ontwikkelingen op gebied van opera en muziektheater getoond en gebundeld worden.

Die internationale waardering, onlangs werd Operadagen door het gezaghebbende blad Opernwelt genomineerd als beste operahuis van 2019, zet Rotterdam op de wereldkaart. Tegelijkertijd wortelt Operadagen zich steeds dieper in de stad, die met al zijn diversiteit en dwarsverbanden een inspiratiebron voor ons is. Verrassende stemmen, verhalen en bewegingen in de stad voeden het festival en ook de vorm wordt grotendeels bepaald door Rotterdam: in deze stad zonder operahuis is de stad zelf het podium.

Elk jaar organiseert en programmeert Operadagen een tiendaags festival in de maand mei met vele partners op allerlei podia en bijzondere locaties in de stad. Per editie zijn er gemiddeld 45 kwalitatief hoogstaande, grensverleggende producties uit het binnen- en buitenland te zien, samen meer dan 100 voorstellingen. Operadagen is ook een (co)producerend festival.

We onderscheiden ons door een uitgesproken divers aanbod: van de internationale top tot lokale grassroots, van nieuwe creaties tot heruitgevonden repertoire, van meezingspektakels voor een breed publiek tot innovatief experiment, van professionele makers tot amateurkunstenaars.

Stadsprojecten als Orfeo & Majnun met en voor nieuwe doelgroepen en Vaarwel Dijkzigt in samenwerking met Erasmus MC zorgden in 2019 voor een doorbraak in het bereiken van grote en diverse groepen Rotterdammers. Operadagen heeft inmiddels ruim 25.000 bezoekers, waarvan 70% uit regio Rotterdam (waaronder relatief veel jonge Stadse Alleseters en Stedelijke Toekomstbouwers) en

30% uit de rest van Nederland en het buitenland.

AMBITIES

Voor de periode 2021-2024 heeft Operadagen de volgende ambities:

1. Uitbouwen internationale voorbeeldfunctie. Door integratie van onze lokale en internationale werking (stedelijke projecten krijgen internationale impact en visa versa), als centrale organisator van internationale meetings en door intensievere begeleiding van nieuw talent richting buitenlandse podia.
2. Publieksverbreding, o.m. met opschaling van onze co-creatieve stadsprojecten en een grotere nationale uitstraling met toonaangevend aanbod dat exclusief in Rotterdam te zien.
3. Verbinding door context, niet langer alleen met een 'randprogramma' maar veel breder de mogelijkheid voor publiek, partners en artiesten om het festival actief mee vorm te geven via artistieke vergaderingen, brainstormsessies, open calls en gastcuratoren.

THEMATIEK

De komende vier jaar gaan we op zoek naar The Bigger Picture. We zetten contrasterende werelden bij elkaar: dwars door generaties, politieke overtuigingen en geografische tegenstellingen. Hoe ver staan ze werkelijk van elkaar af? Is er een gemeenschappelijke deler, een groter plaatje? Hierbij richten we de blik op voorstellingen uit internationale conflictgebieden vanuit verschillende perspectieven en op de inner circle van diverse culturele gemeenschappen.

TOT SLOT

In ons meerjarenbeleidsplan 2021-2024 laten we zien hoe we met een klein maar ervaren team veel impact veroorzaken. We hebben daar wel hulp bij nodig. We vragen de gemeente Rotterdam om de komende cultuurplanperiode €350.000 per jaar in Operadagen te investeren. Tot slot zijn we toe aan een nieuwe naam die recht doet aan onze ambitie bruggen te slaan

Beoordeling van de aanvraag

Culturele betekenis

De presentatie van een tiendaags operafestival is de kernactiviteit van Operadagen Rotterdam (ODR). Operadagen is naast programmeur, ook een van de coproducenten van het festival. De organisatie beschrijft haar visie en de opbouw van het festival uitstekend en enthousiasmerend. Op artistiek vlak zoekt het festival de grenzen op van het genre, met als doel opera van binnenuit te vernieuwen, voorbij het al bestaande. ODR is een verkennend festival dat de disciplines opera en muziektheater bevraagt. Over de gehele linie zijn de producties veelal origineel. Ze laten goed vakmanschap zien van interessante makers. De organisatie schuwt het risico niet, ook al betekent dat soms dat het publiek een voorstelling minder goed waardeert.

Meer dan vorige jaren richt ODR zich op internationale regisseurs en gezelschappen, naast de Nederlandse kunstenaars, componisten, ensembles en makers. Het festival gaat daarbij alle mogelijke verbindingen aan met andere disciplines. Met artists in residence onderhoudt ODR een langdurige relatie. Een aantal namen, zoals CLUB GEWALT, Nicole Beutler en Claron McFadden, circuleren al een paar jaar in het festival. De Raad juicht toe dat het festival als belangwekkend stadspodium een samenwerking aangaat met de Nederlandse operagezelschappen Opera Zuid en De Nationale Opera.

Positie in het culturele veld

Operadagen Rotterdam is bezig aan een opmars om de stad te veroveren en de positie van het festival te versterken. Het onderscheidt zich door de benadering van de stad als podium voor opera. Het festival neemt een verantwoordelijkheid voor talentontwikkeling binnen de Rotterdamse keten. Het internationale ontmoetingsprogramma trekt steeds meer aandacht en het aantal buitenlandse gasten stijgt.

Vanaf 2021 voert ODR een nieuw internationaal netwerk aan, maar welke partners daarin deelnemen vermeldt de aanvraag niet. Dit netwerk gaat Music Theatre Now initiëren, een internationale competitie voor muziektheater met speciale nadruk op landen met minder operatraditie, dat zich in Rotterdam gaat vestigen.

ODR heeft een groot netwerk van lokale, nationale en buitenlandse partners, dat met coproductie en cofinanciering veel mogelijk maakt. Daardoor heeft ODR een belangrijke positie veroverd in cultureel Rotterdam, Nederland en daarbuiten.

Cultureel aanbod

Het aantal publieksactiviteiten bestaat uit 115 voorstellingen en zeventig overige activiteiten. Operadagen toont veel nationale - en wereldpremières. Bijzonder vindt de Raad de zogeheten stadsprojecten, met muziek theatrale routes op bijzondere locaties en crossovers tussen culturele gemeenschappen.

De samenwerking met het Productiehuis van Theater Rotterdam voor de begeleiding van nieuwe talenten vindt de Raad positief. Nieuwe Rotterdamse talentvolle makers waarmee ODR werkt zijn Job Greuten, Eren Aksahin en muziektheatercollectief De Saturners.

De educatieve activiteiten beperken zich veelal tot workshops en masterclasses voor Nederlandse artiesten, studenten en toeschouwers; voor een festival vindt de Raad deze inzet voldoende. Operadagen biedt ook interessante randprogramma's, zoals ontmoetingen tussen publiek en makers, discussies, lezingen en themadagen.

Rotterdam Festivals

Rotterdam Festivals vindt Operadagen Rotterdam een van de belangrijkste landelijke festivals op het gebied van opera en muziektheater. Door zijn netwerk en programma levert het festival een belangrijke bijdrage aan het prioriteitsthema '(inter)nationale cultuurstad' van Rotterdam Festivals.

Bedrijfsvoering

De organisatie heeft een solide basis. Het festivalteam bestaat uit 3,5 fte vast personeel en 2,1 fte freelancers. Uit de begroting wordt niet duidelijk waaruit de financiële bijdrage van grote partners bestaat. De Raad is positief over de wijziging in het bestuur die op stapel staat. Enkele bestuurders, die ook samenwerkingspartner zijn, treden terug, en de organisatie gaat over naar een model met een Raad van Toezicht dat beter recht doet aan het functioneren van de organisatie. De Raad tekent aan geen inzicht te hebben gekregen in de strategie van het festival als de landelijk subsidie en de gevraagde subsidieverhoging afgewezen worden. De Raad vraagt zich af hoe het festival daarop anticipeert.

Financieringsmix

De financieringsmix laat zien dat subsidie 60 procent van de inkomsten uitmaakt. De private

inkomsten lopen terug. De Raad ondersteunt de keuze voor investering in een relatiebeheerder om zo een substantieel hoger bedrag aan private fondsen te verwerven.

Fair Pay

Operadagen Rotterdam zegt *fair pay* te omarmen en volgt in grote lijnen de richtlijnen van de cao Toneel en Dans en de cao Nederlandse poppodia en festivals. De richtlijnen gelden niet alleen voor de vaste kern, maar ook voor de tijdelijke festivalmedewerkers en artistieke medewerkers van eigen producties. Vanaf 2021 wil de organisatie de medewerkers een pensioenregeling aanbieden om zo de cao helemaal te volgen.

Inclusiviteit

De organisatie beschrijft in het plan het belang van samenhang in het programma om inclusiviteit te bevorderen. Daartoe vervagen de afbakening tussens voorstellingen, stadsprojecten, internationale uitwisselingsprogramma's en themadagen. De Raad is benieuwd naar wat dit teweegbrengt in het festival.

Publiek

De marketingstrategie is uitgebreid en helder geformuleerd, zowel qua doelen als qua middelen. De organisatie beschrijft vijf concreet geformuleerde programmalijnen die het publiek wegwijs maken in het omvangrijke programma.

De afgelopen jaren steeg de publieksgroep 'stadse alleseters', waarbij de toename van jongeren opvalt, de aankomende jaren moet dit verder oplopen. ODR wil het aantal bezoekers opschalen van gemiddeld 24.300 naar 27.500 bezoekers per jaar, van wie 65 procent Rotterdamse. De Raad vertrouwt erop dat dit lukt, vooral met de grootschalige locatie- en stadsprojecten bereikt de aanvrager een omvangrijk, divers en nieuw publiek. De keuze om een deel van het programma gratis aan te bieden zal daar volgens de Raad aan bijdragen.

Personeel

Het programmateam wordt structureel uitgebreid met een redactieraad en programmamaker Rajiv Bhagwanbali, die een achtergrond heeft in de hiphopcultuur. De organisatie zegt stappen te zetten om de organisatie diverser te maken. De Raad had graag concretere acties beschreven willen zien, die verder gaan dan structureel ruimte maken in de teams en het gebruik van netwerken van partners.

Innovatie

De Raad waardeert de innovatieve kracht van het festival, waarvan de onderdelen goed doordacht zijn beschreven. Dat klinkt door in de keuze voor talentontwikkeling voor jonge professionals in de cultuursector en de keuze voor Rotterdamse curatoren, zoals Maatschappij voor Volksgeluk, Spraakuhloos en Rotterdam Pride.

Interconnectiviteit

Operadagen Rotterdam op zichzelf is al een toonbeeld van samenwerking in de stad, door de samenwerking met partners in het festival. Daarnaast heeft ODR een groot aantal andere culturele partners in de stad, in Nederland en daarbuiten. De Raad merkt op dat het festival goed ingebed is en

Rotterdam aantrekkelijker maakt. Partners buiten de culturele sector zijn op dit moment het Erasmus Medisch Centrum, waarmee ODR het project Vaarwel Dijkzigt organiseerde, en de Erasmus Universiteit Rotterdam.

geadviseerd subsidiebedrag De RRKC adviseert Operadagen Rotterdam een subsidie te verlenen van € 300.000.

Geadviseerd subsidiebedrag € 300.000

Gevraagd subsidiebedrag € 350.000

Subsidie in Cultuurplan 2017-2020 € 278.500